

Monumentnummer*: 520240

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 16 oktober 2001
Kadaster deel/nr 82927/97

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Haarzuilens		Utrecht		Utrecht			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Eikstraat	5			3455 SJ	Haarzuilens		
Eikstraat	7			3455 SJ	Haarzuilens		
Heggestraat	2			3455 SH	Haarzuilens		
Heggestraat	4			3455 SH	Haarzuilens		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Vleuten		D				631	
Vleuten		D				632	

*Omschrijving***

Inleiding

Blok ARBEIDERSWONINGEN, in 1896 ontworpen door architect Jac. van Gils.

Vanwege de aanleg van de tuinen rond het vanaf 1892 herbouwde kasteel De Haar, in opdracht van Etiënne, baron van Zuylen van Nijevelt van de Haar, werd het oude dorp Haarzuilens afgebroken en verplaatst. De bebouwing werd gerealiseerd naar ontwerpen van Jos Cuypers en zijn collega's J. van Straaten en Jac. van Gils. De nieuw ontworpen huisjes werden gebouwd rond een centrale brink en bijna alle opgetrokken in eenzelfde vaderlandse rustieke stijl.

Het blok arbeiderswoningen bevat 2x2 woningen volgens het rug aan rug principe. Het blok is gebaseerd op een schetsontwerp uit 1895. In het dorp werden nog twee soortgelijke blokken arbeiderswoningen neergezet, echter met een lagere met pannen gedekte kap. Het woonblok, dat dateert uit de periode voor de woningwet van 1901, is als type vernieuwend, mede door de ontsluiting van de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

woningen. Door de ligging ontstaat een zichtrelatie naar de Brink.

Omschrijving

Het woningblok gesitueerd op een driehoekig perceel sluit door de schuine positie ten opzichte van de Heggestraat met twee hoekdelen direct aan, terwijl de woningen in de Eikstraat door een voortuin van de weg worden gescheiden. De woningen zijn opgetrokken op een rechthoekige plattegrond met terugliggende hoeken en telt één bouwlaag onder een rieten schilddak met de nok ongeveer parallel aan beide straatzijden. Op de nokeinden bevindt zich een schoorsteen. De dakschilden worden elk doorbroken door een dakkapel met twee paar stolpramen. Aan de korte gevelzijden zijn aanbouwen gezet onder één doorgetrokken dakschild.

De vensters met enkele en dubbele ramen zijn voorzien van een roedenverdeling. De deuren zijn met patronen van kepervormen beschilderd, de luiken hebben een zandlopermotief, alle in de kleuren van De Haar: rood en wit.

De beide voorgevels van dit bouwblok zijn symmetrisch en identiek van opzet. De gevels bevatten in het midden twee tweelichtsvensters met luiken boven twee kelderraampjes. Ter weerszijden is een deelbare deur gezet onder bovenlicht en een gekoppeld venster met luiken en bovenlicht. De beide zijgevels bevatten een smal zesruits raam met luik en bovenlicht. De aanbouw die tegen de zijgevel is gezet bevat in de korte zijgevel een deur en een venster en in de lage, kopse zijde enkele kleine vensters. De oorspronkelijke plattegrondindeling is gehandhaafd.

Waardering

Het pand is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een herkenbaar blok van vier gekoppelde arbeiderswoningen (rug aan rug) in vaderlands rustieke stijl uit 1896 van de architect Jac. van Gils.

Van cultuurhistorische waarde als onderdeel binnen de ontstaansgeschiedenis van het dorp die is verbonden met de herbouw van het kasteel en de daaruit volgende verplaatsing van het dorp eind 19de eeuw. Tevens van ensemblewaarde en situationele vanwege de ligging in het dorp Haarzuilens aan zowel aan de Eikstraat als aan de Heggestraat, van waaruit een zichtrelatie is naar de Brink.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Arbeiderswoning(M)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument